

Na podlagi tretjega odstavka 4. člena Zakona o maturi (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo) ministrica za izobraževanje, znanost in šport izdaja

PRAVILNIK **o načinu izvajanja mature za kandidate s posebnimi potrebami**

1. člen **(vsebina pravilnika)**

(1) Ta pravilnik določa način izvajanja splošne mature in poklicne mature (v nadaljnjem besedilu: matura) za kandidate s posebnimi potrebami, ki so upravičeni do prilagojenega načina izvajanja mature. Izvajanje mature je prilagojeno na tak način, da kandidati s posebnimi potrebami lahko izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

(2) Kandidati s posebnimi potrebami iz prejšnjega odstavka so kandidati iz 2. in 3. člena tega pravilnika.

2. člen **(kandidati z odločbo o usmeritvi)**

(1) Kandidati z odločbo o usmeritvi so tisti kandidati, ki so bili na podlagi zakona, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, z odločbo o usmeritvi usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo oziroma v prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom.

(2) Kandidati z odločbo o usmeritvi uveljavljajo pravico do prilagojenega načina izvajanja mature v skladu s prilagoditvami, ki so jih na podlagi odločbe o usmeritvi in strokovnega mnenja komisije za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami (v nadaljnjem besedilu: strokovno mnenje) imeli v času izobraževanja in ne presegajo prilagoditev za posamezno skupino kandidatov s posebnimi potrebami, določenih v Preglednici možnih prilagoditev načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami, ki je sestavni del Vloge za uveljavljanje pravic kandidata s posebnimi potrebami pri opravljanju mature (v nadaljnjem besedilu: vloga za kandidate s posebnimi potrebami). Vloga za kandidate s posebnimi potrebami se izpolni na obrazcu, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

(3) Med kandidate z odločbo o usmeritvi štejejo tudi kandidati, ki ob prijavi na maturo nimajo več statusa dijaka, so pa v času rednega izobraževanja bili z odločbo usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo oziroma v prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom.

(4) Kandidati z odločbo o usmeritvi uveljavljajo pravico do prilagojenega načina izvajanja mature na podlagi zadnje odločbe o usmeritvi in strokovnega mnenja.

3. člen **(drugi kandidati)**

(1) Drugi kandidati so tisti kandidati, ki v utemeljenih primerih potrebujejo prilagojen način izvajanja mature in nimajo odločbe o usmeritvi (v nadaljnjem besedilu: kandidati brez odločbe o usmeritvi).

- (2) Kandidati brez odločbe o usmeritvi so:
- kandidati, ki zaradi posledic poškodb, nesreče ali bolezni, ki se jim je zgodila v šolskem letu, v katerem bodo opravljali maturo, potrebujejo prilagoditve, kot jih imajo slepi, slabovidni ali kandidati z okvaro vidne funkcije, gluhi ali naglušni, gibalno ovirani ali dolgotrajno bolni kandidati,
 - kandidati z barvno slepoto in
 - kandidati brez statusa dijaka, ki v času rednega izobraževanja niso pridobili odločbe o usmeritvi, imajo pa posebne vzgojno izobraževalne potrebe in bi bili v skladu s pravilnikom, ki ureja organizacijo in način dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, opredeljeni kot slepi ali slabovidni oziroma kandidati z okvaro vidne funkcije, gluhi ali naglušni, gibalno ovirani ali dolgotrajno bolni.

(3) Kandidati brez odločbe o usmeritvi uveljavljajo pravico do prilagojenega načina izvajanja mature na podlagi dokazil pristojnih institucij oziroma mnenj zdravnikov specialistov za posamezno področje, ki niso starejša od enega leta (v nadaljnjem besedilu: dokazila). Prilagoditve za posamezno skupino kandidatov s posebnimi potrebami ne smejo presežati prilagoditev, določenih v Preglednici možnih prilagoditev načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami.

4. člen **(prijava kandidata s posebnimi potrebami)**

(1) Kandidat s posebnimi potrebami ob predprijavi k maturi do 15. novembra izpolni tudi vlogo za kandidate s posebnimi potrebami v sodelovanju s šolo, na kateri je vpisan oziroma bo opravljal maturo. Kandidat s posebnimi potrebami, ki uveljavlja prilagojen način ocenjevanja izpitov, k vlogi priloži odločbo o usmeritvi in strokovno mnenje. Kandidat brez odločbe o usmeritvi predloži poleg vloge za kandidate s posebnimi potrebami tudi ustrezna dokazila.

(2) Kandidat brez odločbe o usmeritvi iz prve alineje drugega odstavka 3. člena tega pravilnika lahko vlogo za kandidate s posebnimi potrebami in dokazila predloži najkasneje do roka za prijavo na maturo.

(3) Kandidat brez odločbe o usmeritvi, ki se poškoduje, se mu zgodi nesreča ali zboli teden pred prijavo ali po izteku roka za prijavo na maturo, mora najkasneje v treh delovnih dneh po dogodku o tem obvestiti šolo ter oddati vlogo za kandidate s posebnimi potrebami in dokazila. Šola podatke o kandidatu s posebnimi potrebami najkasneje naslednji delovni dan vnese v aplikacijo za prijavo kandidatov s posebnimi potrebami.

(4) Šola vloge kandidatov s posebnimi potrebami skupaj z odločbami o usmeritvi, strokovnimi mnenji in dokazili do datuma, ki ga določi Državni izpitni center (v nadaljnjem besedilu: RIC) v koledarju splošne in poklicne mature, vnese v aplikacijo za prijavo kandidatov s posebnimi potrebami na maturo.

5. člen **(priprava predloga)**

(1) RIC pripravi predlog prilagojenega načina opravljanja mature za kandidata s posebnimi potrebami na podlagi vloge za kandidate s posebnimi potrebami, odločbe o usmeritvi, strokovnega mnenja ali dokazil ter možnih prilagoditev za posamezno skupino kandidatov s posebnimi potrebami.

(2) RIC lahko pri pripravi predloga prilagojenega načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami sodeluje tudi s strokovnjaki, ki jih imenuje v ta namen. Strokovnjaki lahko sodelujejo tudi pri:

- pripravi navodil za prilagojen način ocenjevanja znanja,
- reševanju strokovnih vprašanj s področja prilagojenega načina izvajanja mature in
- usposabljanju članov državnih predmetnih komisij za maturo pri pripravi prilagojenega načina ocenjevanja znanja.

6. člen **(določitev prilagojenega načina izvajanja mature)**

Državna komisija za splošno maturo oziroma Državna komisija za poklicno maturo na podlagi predloga RIC-a iz prejšnjega člena odloči o prilagojenem načinu opravljanja mature in določi prilagojen način opravljanja mature ter o tem obvesti kandidata s posebnimi potrebami in šolo.

7. člen **(izvedba izpitov)**

(1) Za izvedbo izpitov je pristojna šola, kjer se kandidat s posebnimi potrebami prijavi.

(2) Koordinacijo priprave in izvedbe izpitov za predmete, za katere so imenovane državne predmetne komisije, opravlja RIC.

(3) Koordinacijo priprave in izvedbe poklicne mature pri drugem predmetu, za katerega niso imenovane državne predmetne komisije za poklicno maturo, in pri četrtem predmetu poklicne mature opravlja Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: CPI).

(4) Navodila za izvedbo prilagojenega načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami pripravi RIC za predmete iz drugega odstavka tega člena in CPI za predmete iz tretjega odstavka tega člena.

8. člen **(prilagoditve)**

(1) Kandidatu s posebnimi potrebami se lahko omogočijo naslednje prilagoditve:

- prilagojen način opravljanja izpita,
- prilagoditev gradiva za izpit,
- opravljanje izpita s pomočjo računalnika in uporaba posebnih pripomočkov in
- prilagojen način ocenjevanja izpitov.

(2) Možne prilagoditve za posamezno skupino kandidatov s posebnimi potrebami so glede na njihove posebne vzgojno-izobraževalne potrebe določene v Preglednici možnih prilagoditev načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami.

9. člen **(prilagojen načina opravljanja izpita)**

(1) Kandidatu s posebnimi potrebami se lahko omogoči:

- podaljšan čas opravljanja pisnega oziroma ustnega izpita,

- prekinitev opravljanja pisnega in ustnega izpita,
- prekinjanje zvočnega posnetka pri tujih in drugih jezikih ter glasbi,
- opravljanje izpita s pomočnikom,
- opravljanje izpita v posebnem prostoru,
- prilagoditev opreme v prostoru.

(2) Čas opravljanja izpita se kandidatu s posebnimi potrebami lahko podaljša za največ 50%, slepim, slabovidnim in kandidatom z okvaro vidne funkcije, gibalno oviranim in dolgotrajno bolnim (zaradi nujne terapije v času opravljanja izpita) pa izjemoma do 100% predvidenega časa za izpit.

(3) Šola lahko prekine opravljanje izpita ali za največ 50% predvidenega časa podaljša čas odmora in tudi čas priprave na izpit, če ugotovi, da bi bilo to potrebno.

(4) Kandidatu s posebnimi potrebami je lahko dodeljen pomočnik, ki kandidatu nudi tehnično pomoč pri izvedbi ali tolmač slovenskega znakovnega jezika. Pomočnik ali tolmač ne sme biti kandidatov učitelj tega predmeta, sorodnik ali spremljevalec.

(5) Kandidatu s posebnimi potrebami se glede na njegove posebne vzgojno-izobraževalne potrebe lahko prilagodita oprema in prostor, v katerem opravlja izpit. Kandidat lahko opravlja izpite skupaj z drugimi kandidati ali pa se mu zagotovi poseben prostor.

10. člen (prilagoditev gradiva za izpit)

(1) Kandidatu s posebnimi potrebami se lahko prilagodi gradivo za izpit.

(2) Zaradi priprave prilagoditev kompleta z ustnimi vprašanji kandidat s posebnimi potrebami, ki je do omenjenih prilagoditev upravičen, izžreba številki listkov z ustnimi vprašanji najpozneje do datuma, ki je določen s koledarjem mature. Šola vpiše izžrebani številki v aplikacijo za prijavo kandidatov s posebnimi potrebami.

(3) Pri četrtem predmetu poklicne mature so vprašanja vezana na izdelek oziroma storitev, zato kandidat s posebnimi potrebami vprašanj ne žreba. Prilagoditev vprašanj pripravi šola.

11. člen (opravljanje izpitov z računalnikom in uporaba posebnih pripomočkov)

(1) Kandidatu s posebnimi potrebami se lahko omogoči opravljanje izpita z računalnikom tako, da nima dostopa do drugih pripomočkov na računalniku oziroma v računalniškem programu. Kandidat s posebnimi potrebami lahko uporablja le računalniške programe, ki mu tehnično olajšajo izvedbo izpita. Njegovo delo mora biti natisnjeno, iz računalnika pa se mora zbrisati.

(2) Kandidatu s posebnimi potrebami se glede na njegove posebne vzgojno-izobraževalne potrebe lahko omogoči uporaba posebnih pripomočkov.

12. člen (prilagoditev načina ocenjevanja izpitov na splošni maturi)

Državna predmetna komisija in strokovnjaki iz 5. člena tega pravilnika v sodelovanju z RIC-em pripravijo navodila za prilagojen način ocenjevanja zunanjih delov

izpitov in ustnih izpitov za kandidate s posebnimi potrebami, ki so upravičeni do prilagoditev načina ocenjevanja.

13. člen
(prilagoditev načina ocenjevanja izpitov na poklicni maturi)

(1) Državna predmetna komisija in strokovnjaki iz 5. člena tega pravilnika v sodelovanju z RIC-em pripravijo navodila za prilagojen način ocenjevanja zunanjih delov izpitov za predmete, za katere so imenovane državne predmetne komisije, za kandidate s posebnimi potrebami, ki so upravičeni do prilagoditev načina ocenjevanja.

(2) Navodila za prilagojen način ocenjevanja izpitov, za katere državne predmetne komisije za poklicno maturo niso imenovane, pripravi šola v skladu z navodili za izvedbo prilagojenega načina opravljanja mature, ki jih pripravi CPI, in navodili za ocenjevanje posameznega predmeta.

14. člen
(prilagoditev načina opravljanja notranjega dela izpita)

Pri prilagoditvah načina opravljanja notranjega dela izpita se uporabljajo načela, ki sicer veljajo za prilagojeno izvajanje praktičnega izobraževanja na šoli.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen
(priprava Navodil za izvedbo prilagojenega načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami)

Navodila za izvedbo prilagojenega načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami iz 7. člena tega pravilnika pripravita CPI in RIC do 31. marca 2015.

16. člen
(rok za predložitev dokazil)

(1) Ne glede na rok, določen v prvem odstavku 4. člena tega pravilnika, morajo kandidati s posebnimi potrebami za opravljanje mature v letu 2015 vlogo in dokazila oddati do 31. decembra 2014.

(2) Šola vloge za kandidate s posebnimi potrebami, odločbe o usmeritvi, strokovna mnenja oziroma dokazila v šolskem letu 2014/2015 vnese v računalniški program za prijavo kandidatov s posebnimi potrebami in jih v fizični obliki posreduje na RIC.

17. člen
(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o načinu izvajanja mature za kandidate s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 48/10).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za kandidate s posebnimi potrebami, ki bodo opravljali poklicno maturo v zimskem izpitnem roku 2014, uporablja pravilnik iz prejšnjega odstavka.

18. člen
(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-83/2014
Ljubljana, dne 11. novembra 2014
EVA 2014-3330-0065

dr. Stanislava Setnikar Cankar l.r.
Ministrica
za izobraževanje, znanost in
šport

[Priloga: Vloga za uveljavljanje pravic kandidata s posebnimi potrebami pri opravljanju mature](#)

[Priloga: Preglednica možnih prilagoditev načina opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami](#)